

OT-810

Transporter opancerzony OT-810

Ostatnią zbudowaną wersją transportera opancerzonego Sd. Kfz. 251, był budowany w okresie tuż po zakończeniu II Wojny Światowej, przez czechosłowacki przemysł zbrojeniowy – półgąsienicowy transporter opancerzony OT-810 (OT – obraneny transporter, czyli transporter opancerzony).

W czasie II wojny światowej znajdujące się na terenie Czech zakłady przemysłowe prowadziły produkcję sprzętu wojskowego na potrzeby sił zbrojnych III Rzeszy. Wśród tych zakładów znajdowała się fabryka Škody w Pilźnie produkująca podwozia transportera Sd.Kfz.251 oraz fabryka Bohemia w České Lípie produkujące kadłuby dla tych pojazdów. Po zakończeniu wojny czechosłowackie zakłady kontynuowały produkcję sprzętu skonstruowanego podczas wojny, w miarę potrzeby zastępując podzespoły produkowane za granicą rodzimymi. Wśród opracowanych wzorów uzbrojenia znalazły się prototypowy półgąsienicowy samochód ciężarowy Tatra V985 i transporter opancerzony OT-810. Obydwa wykorzystywały podzespoły niemieckiego transportera Sd.Kfz.251.

OT-810 różnił się od Sd.Kfz.251 głównie zastosowanym silnikiem. Produkowany poza Czechosłowacją silnik gaźnikowy Maybach HL 42 TURKM zastąpiono chłodzonym, powietrzem 8-cylindrowym silnikiem wysokoprężnym Tatra T-928-3. Montaż nowego silnika wymusił wydłużenie przedziału silnikowego w związku z tym zwiększył się odstęp pomiędzy kołami a gąsienicami. Ostateczny projekt nowego pojazdu powstał w latach 1953–1958 w zakładach Tatra.

Ostateczna wersja pojazdu poza nowym silnikiem miała zmodyfikowany kadłub i nowe gąsienice. Przystosowując pojazd do użycia na atomowym polu walki zakryto przedział desantowy, zastosowano hermetyczne drzwi i pokrywy włazów, a pojazd wyposażono w urządzenia filtrowentylacyjne. W przedniej części kadłuba znajdował się silnik. Za nim znajdował się przedział załogowy mieszczący dwunastoosobową załogę. W jego przedniej części twarzą do kierunku jazdy zajmowali kierowca, dowódca, oraz dwóch siedzących za nimi żołnierzy. Reszta desantu (osiem osób) siedziała twarzami do siebie na ławkach po bokach przedziału.

Nad stanowiskiem dowódcy znajdującym się w prawej, przedniej części przedziału załogowego zamocowano obrotnice na której można było zamocować znajdujący się na uzbrojeniu przewożonej drużyny piechoty ukm UK vz. 59. Dodatkowo żołnierze desantu mogli prowadzić ogień przez otwory strzelnicze znajdujące się na burtach (dwa z każdej strony) i w drzwiach tylnych (jeden). W latach 1959–1963 w słowackich zakładach Podpolianske Strojarne NP zmontowano około 1500 egzemplarzy OT-810. Poza wozami w wersji podstawowej wyprodukowano 320 wozów dowodzenia OT-810/R2 przeznaczonych dla dowództw jednostek i jednostek łączności. Miały one zamocowane w przedziale załogowym sowiecką radiostację R-113. Powstało także 20 wozów przystosowanych do nauki jazdy.

Po rozpoczęciu w pierwszej połowie lat 60. produkcji transporterów OT-62 TOPAS i OT-64 SKOT te nowocześniejsze pojazdy zaczęły wypierać OT-810 z uzbrojenia jednostek

piechoty. Wycofywane OT-810 były przebudowywane na pancerne ambulanse (ok. 70 szt.), wozy obserwacyjne dla artylerii, oraz wozy pogotowia technicznego. Kilkadziesiąt pojazdów przebudowano pod koniec lat 60. na pojazdy o oznaczeniu OT-810D. Po zdemontowaniu pokrywy przedziału załogowego zamocowano nad nim działo bezodrzutowe BzK vz. 59 kalibru 82 mm sprzężone ze służącym do wstrzeliwania samopowtarzalnym karabinem ZH-59 kalibru 12,7 mm. Działo było chronione od przodu i boków składanymi płytami pancernymi, od góry osłaniane brezentową osłoną. Możliwe było także zdemontowanie działa z pojazdu i użycie go z przewożonego w wozie trójnożu. Niezmodyfikowane pojazdy przekazywano także straży granicznej i milicji. Ostatnie wozy OT-810 (w wersji ambulansu) zostały wycofane z uzbrojenia na początku lat 80.

Czechy, Hrabyně, památník druhé světové války

Podstawowe dane taktyczno-techniczne

Państwo: Czechosłowacja

Producent: Podpoljańskie Strojarnie NP

Typ pojazdu: transporter opancerzony

Trakcja: półgąsienicowa

Załoga: 12 żołnierzy (kierowca, dowódca + 10 żołnierzy desantu)

Produkcja: 1959–1963

Wycofanie: początek lat 80.

Egzemplarze: ok. 1800 egzemplarzy

Silnik: 8-cylindrowy silnik wysokoprężny Tatra T-928-3 o pojemności 11752 cm³, mocy 120 KM przy 2000 obr./min

Pancerz: stalowy, 6–15 mm

Długość: 5,7 m

Szerokość: 2,1 m

Wysokość: 2,1 m

Prześwit: 0,32 m

Masa własna: 7600 kg

Masa bojowa: 9000 kg

Prędkość maksymalna: do 60 km/h

Zasięg maksymalny: 600 km – droga/400 km – teren

Pokonywanie przeszkód terenowych:

Brody (głęb.) bez przygotowania: 0,7 m

Autor: Zdjęcia – Dawid Kałka

Bibliografia

1. Mariusz Skotnicki. *OT-810*. „Nowa Technika Wojskowa”. 1997. Nr. 12